

บทที่ 4

นโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และเป้าหมาย

การพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศ (พ.ศ. 2545-2549)

4.1 นโยบายการพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศ (พ.ศ. 2545-2549)

4.1.1 การพัฒนาให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจโดยรวม สามารถเป็นกลไกหลักในการสนับสนุนให้เศรษฐกิจและสังคมของประเทศเติบโตได้อย่างมีประสิทธิภาพ และยั่งยืน โดยให้ความสำคัญในลำดับสูงกับวิสาหกิจระดับล่างและระดับกลางที่มีศักยภาพ

4.1.2 การเพิ่มประสิทธิภาพของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมและยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันโดยมุ่งเน้นการปรับโครงสร้างภาคการผลิต ภาคการค้า และภาคบริการ เพื่อสร้างศักยภาพของสินค้าและบริการ โดยรวมและสินค้าและบริการส่งออกเป้าหมาย รวมทั้งการพัฒนาคุณภาพคน เทคโนโลยี และการบริหารจัดการที่ดีเพื่อยกระดับสินค้าและบริการส่งออกไปสู่ตลาดในระดับที่สูงขึ้น

4.1.3 การพัฒนาให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเป็นแกนหลักของเศรษฐกิจที่สามารถสร้างความเข้มแข็งให้กับเศรษฐกิจฐานรากและเศรษฐกิจชุมชน มีบทบาทสำคัญต่อการสร้างงานและรายได้ให้กับสังคมและท้องถิ่น โดยการเชื่อมโยงยุทธศาสตร์การส่งเสริมเพื่อให้เกิดการพัฒนาและยกระดับวิสาหกิจที่ต่อเนื่องจากระดับล่างหรือระดับพื้นฐานไปสู่ระดับที่สูงขึ้น และให้สามารถก้าวสู่ระดับสากลได้ในที่สุด

4.1.4 การสร้างวัฒนธรรมหรือสังคมผู้ประกอบการให้แพร่หลาย สนับสนุนให้เกิดผู้ประกอบการรุ่นใหม่ที่มีพื้นฐานความรู้และมีขีดความสามารถในการวิเคราะห์ การใช้ประโยชน์จากสังคมข่าวสารข้อมูล เพื่อให้เป็นพลังในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศที่กลมกลืนกับกระแสเศรษฐกิจใหม่

4.2 วิสัยทัศน์ของการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศไทย

วิสัยทัศน์ในการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2545-2549 คือ “เพื่อให้ประเทศไทยมีความเป็นสังคมผู้ประกอบการมากขึ้น วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีคุณภาพ มีความเป็นสากล มีความเข้มแข็งและมั่นคงเป็นรากฐานที่สำคัญของเศรษฐกิจส่วนรวมและเศรษฐกิจชุมชน”

ความหมายของความเป็นสังคมผู้ประกอบการหมายถึง ความปรารถนาที่จะให้มีผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมรายใหม่เพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง การสร้างให้คนรุ่นใหม่มีความประสงค์และเป็นผู้ประกอบการหรือเป็นเจ้าของธุรกิจในการผลิต ภาคการค้า ภาคบริการ

ความมีคุณภาพและมีความเป็นสากลของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม หมายถึง การเป็นผู้ประกอบการที่พร้อมไปด้วยปรัชญาการประกอบการมีความรู้ ความสามารถเทียบได้ทั้งระดับในประเทศและต่างประเทศ มีระบบการผลิตการจัดการที่มีประสิทธิภาพ มีคุณภาพและมีมาตรฐานผลิตภัณฑ์และบริการ ได้คุณภาพและมาตรฐานในระดับสากล

ในด้านความเข้มแข็ง หมายถึง วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมหลุดพ้นหรือได้รับการบรรเทาจากผลกระทบวิกฤตการณ์ทางการเงินที่เกิดขึ้น สามารถปรับตัวให้เข้าสู่เวทีสากลและการค้าโลก

ในด้านความมั่นคงวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม หมายถึง มีการบริหารจัดการตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง มีการวางตัวของธุรกิจที่สมดุล เพื่อนำไปสู่ความยั่งยืนในระยะยาว ธุรกิจมีความเอื้ออาทรช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีการรวมกลุ่มเพื่อทำธุรกิจรวมกันหรือเชื่อมโยงกัน

ด้านการเป็นรากฐานเศรษฐกิจ หมายถึง วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีบทบาทเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ ผลิตภัณฑ์และบริการที่สอดคล้องกับทรัพยากรของท้องถิ่นและชุมชน สามารถเป็นแหล่งสร้างงานและรายได้เพื่อนำไปสู่คุณภาพชีวิตที่ดีและสร้างให้สังคมท้องถิ่นเป็นชุมชนที่มีคุณภาพ มีครอบครัวอบอุ่น

4.3 พันธกิจและเป้าประสงค์

4.3.1 **พันธกิจ** แก้ไขปัญหาและอุปสรรควิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ได้รับผลกระทบจากวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจและการเงินในปี 2540

หลังวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจและการเงินในปี 2540 เป็นต้นมา ธุรกิจโดยทั่วไปต้องเผชิญกับปัญหาด้านการเงิน เนื่องจากระบบการเงินยังไม่สามารถดำเนินงานได้ตามปกติ ทำให้ภาคธุรกิจขาดสภาพคล่องและเงินทุน จึงมีความจำเป็นที่จะต้องเร่งแก้ไขปัญหานี้เสีย เร่งขยายสินเชื่อ ประกันสินเชื่อ การเพิ่มผลิตภัณฑ์ทางการเงิน และการปรับสถานะทางการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม รวมทั้งการดำเนินการแก้ไขปัญหาค่าอื่นที่มีผลกระทบต่อการเงินควบคู่ไปด้วย ทั้งนี้เพื่อให้วิสาหกิจสามารถดำเนินธุรกิจได้ตามปกติและคล่องตัว ซึ่งจะส่งผลดีต่อการขยายการผลิต การจ้างงาน การสร้างรายได้และเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศต่อไป

เป้าประสงค์ บรรเทาผลกระทบจากวิกฤตเศรษฐกิจของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยเฉพาะด้านการเงินและด้านการตลาด เพื่อแก้ไขปัญหาการหดตัวของความต้องการของตลาด การขาดแคลนเงินทุน และการขาดสภาพคล่องของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

4.3.2 **พันธกิจ** พัฒนาส่งเสริมให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมกลุ่มต่าง ๆ สามารถเติบโตได้อย่างยั่งยืน

การที่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีบทบาทสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจไทย มีความสามารถในการปรับตัวสูง และเข้าถึงความต้องการของตลาดเฉพาะกลุ่มได้ง่ายกว่า ทำให้จำเป็นต้องส่งเสริมให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง ไม่เกิดการสะดุดเนื่องมาจากปัจจัยภายในหรือภายนอกและสามารถแข่งขันและเชื่อมโยงได้กับธุรกิจขนาดใหญ่และธุรกิจข้ามชาติ และเชื่อมโยงกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้วยกันเอง นอกจากนี้ จะต้องดำเนินการทั้งการใช้ทรัพยากรมนุษย์เป็นเครื่องมือในการเสริมสร้างศักยภาพของวิสาหกิจ ซึ่งจะต้องมุ่งเน้นการทำให้ผู้ประกอบการมีความรู้ความสามารถและทักษะในการประกอบการเพิ่มขึ้นและเริ่มใช้แนวคิดธรรมาภิบาลในการประกอบธุรกิจ และทำให้แรงงานของวิสาหกิจมีทักษะและความสามารถสูงขึ้น มีความรักและทุ่มเทที่จะทำงานเต็มความสามารถ และในขณะเดียวกันวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจะต้องเป็นกลไกสร้างคุณภาพชีวิตของท้องถิ่นและชุมชนให้ดียิ่งขึ้น เกิดการจ้างงานและรายได้ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความสามารถของแรงงาน เป็นการเอื้อประโยชน์ต่อการสร้างและบูรณะท้องถิ่นและครอบครัวที่สมานฉันท์และอบอุ่น

เป้าประสงค์

- สร้างและพัฒนาผู้ประกอบการใหม่ โดยเน้นผู้ประกอบการที่ใช้ฐานความรู้สมัยใหม่ที่ต้องเสริมสร้างความรู้ทางด้านการประกอบธุรกิจ การตลาด และการจัดการด้านการเงิน
- ส่งเสริมการเชื่อมโยงของวิสาหกิจ ทั้งการเชื่อมโยงวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมกับวิสาหกิจขนาดใหญ่และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้วยกันเองเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความมั่นคง ในการดำเนินธุรกิจของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
- เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจ โดยการเพิ่มผลผลิต การสร้างประสิทธิภาพในการปรับปรุงการบริหารจัดการของวิสาหกิจ เสริมสร้างและพัฒนางานค้นหาและพัฒนา (C&D) เพื่อให้เกิดนวัตกรรมและเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ รวมทั้งส่งเสริมการประยุกต์ใช้ระบบบรรษัทภิบาล
- เสริมสร้างความสามารถ ประสิทธิภาพ และคุณภาพชีวิตของทรัพยากรบุคคลในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

4.3.3 พันธกิจ เสริมสร้างสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

การใช้นโยบายการส่งเสริมที่เน้นการเพิ่มประสิทธิภาพการประกอบการและการแข่งขันที่เป็นธรรม รวมทั้งการลดปัญหาอุปสรรคที่เกิดจากกฎหมาย นโยบายและกฎระเบียบภาครัฐ จะช่วยเสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีให้การดำเนินธุรกิจของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งรวมทั้งการปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี กฎหมายและสถาบันให้เอื้อต่อการประกอบการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และการเกิดวิสาหกิจรายใหม่ในอัตราที่สูงกว่าที่ผ่านมา

เป้าประสงค์

- เสริมสร้างโครงสร้างพื้นฐานด้านต่างๆ ให้บริการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ได้ดียิ่งขึ้น
- ลดความเสียเปรียบ ลดอุปสรรค และเพิ่มโอกาสการค้าเงินธุรกิจของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

4.3.4 พันธกิจ พัฒนาศักยภาพด้านการตลาดและการเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันให้สูงขึ้น

พันธกิจการพัฒนาการตลาดเป็นงานที่จะต้องดำเนินการเป็นการเร่งด่วนเป็นลำดับแรกๆ เพราะเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อเนื่องมาจากวิกฤตการณ์เศรษฐกิจเมื่อกลางปี 2540 โดยจะต้องสร้างให้วิสาหกิจ โดยเฉพาะกลุ่มที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อการส่งออกให้มีขีดความสามารถในการแข่งขัน มีความรู้ความเข้าใจสูงขึ้น มีความเป็นสากล ทันเหตุการณ์และมีความพร้อมที่จะผลิตการทำการค้าและบริการเพื่อแข่งขันในตลาดภูมิภาคและตลาดโลกได้

เป้าประสงค์

- เสริมสร้างขีดความสามารถด้านการตลาดของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการตลาด

4.3.5 พันธกิจ การเสริมสร้างและพัฒนางานวิจัย (R&D) และการพัฒนานวัตกรรม

ภาครัฐจะต้องเป็นผู้นำในการพัฒนาศึกษางานวิจัย โดยเฉพาะงานวิจัยเชิงประยุกต์ที่สอดคล้องกับความต้องการของภาคธุรกิจ โดยการร่วมมือกับวิสาหกิจและสถาบันการศึกษา รวมทั้งการถือโอกาสให้เอกชนมีการพัฒนา ค้นหางานวิจัยและพัฒนาเป็นนวัตกรรมใหม่ๆ มากยิ่งขึ้น ทั้งการส่งเสริมให้มีการนำเอาภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาวิสาหกิจและการทำให้งานนวัตกรรมมีคุณค่าในเชิงพาณิชย์มากขึ้น

เป้าประสงค์

เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจ โดยการเพิ่มผลผลิต การสร้างประสิทธิภาพในการปรับปรุงการบริหารจัดการของวิสาหกิจ เสริมสร้างและพัฒนางานค้นหาและพัฒนา (C&D) เพื่อให้เกิดนวัตกรรมและเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ รวมทั้งส่งเสริมการประยุกต์ใช้ระบบบรรษัทภิบาล

4.3.6 พันธกิจ ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนให้มีบทบาทสำคัญในการแก้ไขปัญหาความยากจนและกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค

การสร้างความแข็งแกร่งให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยเฉพาะวิสาหกิจชุมชนและวิสาหกิจขนาดจิ๋วในภูมิภาคให้เกิดการเติบโตและมีบทบาทในการสร้างงาน สร้างรายได้ จะทำให้ธุรกิจท้องถิ่นมีความเข้มแข็งและเป็นรากฐานที่สำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยนำทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในด้านการกระจายความเจริญและการกระจายรายได้ในระยะยาวต่อไป

เป้าประสงค์

ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในภูมิภาคให้เติบโตเข้มแข็ง และเป็นกลไกหลักในการแก้ไขความยากจน การกระจายความเจริญ เป็นเครื่องมือบูรณะสังคมท้องถิ่นและครอบครัว โดยมีการนำทรัพยากรและภูมิปัญญาในท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ

4.4 เป้าหมายของแผน

4.4.1 มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product : GDP) ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมขยายตัวในอัตราเร่งตัวที่ต่อเนื่องจนมีสัดส่วนเป็นร้อยละ 50 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม ในปี 2549

4.4.2 การจ้างงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเพิ่มขึ้น 180,000 คนต่อปี

4.4.3 เพิ่มผลิตภาพของแรงงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้สูงขึ้นในอัตราที่สอดคล้องกับอัตราการเพิ่มผลิตภาพของภาคอุตสาหกรรมที่กำหนดไว้ที่ร้อยละ 2.5 ต่อปีของประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ 9

4.4.4 การขยายตัวของมูลค่าการส่งออกของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมไม่ต่ำกว่าร้อยละ 6 ต่อปี

4.4.5 เพิ่มประสิทธิภาพระบบการส่งเสริม โดยการผลักดันให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเข้าสู่ระบบ ด้วยการจดทะเบียนในสัดส่วนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 72 ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมทั้งหมดในปี 2549

4.4.6 จำนวนผู้เริ่มต้นธุรกิจใหม่เพิ่มขึ้น 50,000 รายต่อปี

4.4.7 มีกลุ่มอาชีพที่สามารถดำเนินการขึ้นธุรกิจเพิ่มขึ้นในอัตรา ไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ต่อปี จนมีจำนวนเป็น 6,300 กลุ่มในปี 2549

4.4.8 กลุ่มเป้าหมายของการเสริมสร้างและยกระดับขีดความสามารถ

1) กลุ่มวิสาหกิจส่งออกที่มีศักยภาพอยู่แล้ว จะยกระดับขีดความสามารถให้มีศักยภาพสูงขึ้น และมุ่งสู่การผลิตผลิตภัณฑ์ที่ได้มาตรฐานและมีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น กลุ่มดังกล่าวได้แก่ กลุ่มอาหารแปรรูป และอุตสาหกรรมแฟชั่น ซึ่งได้แก่ เสื้อผ้า เครื่องหนัง และเครื่องประดับ และกลุ่มอุตสาหกรรมการเกษตรอื่นๆ ได้แก่ เพอร์นิเจอร์ไม้และผลิตภัณฑ์ยาง

2) กลุ่มอุตสาหกรรมสนับสนุน ได้แก่ ชิ้นส่วนยานยนต์ ชิ้นส่วนเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ที่ต้องเร่งพัฒนาด้านคุณภาพการผลิต การจัดการ และการส่งมอบให้กับอุตสาหกรรมต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มมูลค่าเพิ่มภายในประเทศและลดการนำเข้า

3) กลุ่มวิสาหกิจบริการที่มีศักยภาพอยู่เดิม ได้แก่ การท่องเที่ยวและธุรกิจต่อเนื่อง บริการด้านสุขภาพและด้านการศึกษา การออกแบบและการก่อสร้าง

- 4) กลุ่มวิสาหกิจบริการที่มีแนวโน้มที่ดี ได้แก่ บริการทางวิชาชีพที่สำคัญประกอบด้วย วิศวกร สถาปนิก บัญชี กฎหมาย ธุรกิจบันเทิง และธุรกิจจัดการประชุม
 - 5) กลุ่มวิสาหกิจที่ต้องจัดระเบียบ เพื่อเสริมสร้างความเป็นธรรมในการแข่งขันและเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินธุรกิจ ได้แก่ การค้าส่ง – ค้าปลีก การขนส่ง และการเงิน
-